

№ исх: КГД-08-2-31862//11-6/2566,1-19045 от: 21.11.2017

№ вх: 5637-1/ДЗ-205 от: 21.11.2017

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана қаласы, Жеңіс даңғылы, 11, тел.(7172) 71-77-64,
71-77-65, факс: 71-77-85 e-mail: administrator@minfin.gov.kz

010000, город Астана, Проспект Победы, 11, тел.(7172) 71-77-64,
71-77-65, факс: 71-77-85 e-mail: administrator@minfin.gov.kz

№ _____

**Қазақстан Республикасы
Парламент Мәжілісінің
Депутаттарына**

*Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі
Б. А. Сағынтаевтың 2017 жылғы 23 қазандағы
№ 11-6/2566 тапсырмасына қатысты*

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі (ары қарай – Министрлік) Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі Б.Сағынтаевтың 2017 жылғы 23 қазандағы №11-6/2566 тапсырмасын орындау мақсатында сіздің 2017 жылғы 22 қыркүйектегі №ДЗ-205 хатыңызға қаржы бақылау органдарының тексеру барысында ұн экспорттаушылардың үшінші жақтардың (тұлғалардың) анықталған қаржы бұзушылықтарына жауапкершілікті алып тастау сұрақтары бойынша төмендегідей жауап береді.

Қайтаруға талап етілген қосылған құн салығының (ҚҚС) асып кеткен сомасын растау мақсатында, қолданыстағы тәуекелдерді басқару жүйесі (ТБЖ), салықты әкімшілендіру барысындағы тиімді құрал және ҚҚС қайтарудағы заңсыз схемаларды жоюға себеп болып табылады.

Салық төлеуден жалтарудың көп тараған түрі болып, тауар жеткізуші шот-фактура жазып, содан кейін салық есептілігін табыс етпей және (немесе) ҚҚС төлемей ізін жоғалтады, ал салық төлеуші-сатып алушы есепке алу құқығын қолданады.

Соңғы үш жылда (2015-2017ж.ж.) бидай және ұн өнімдерін экспорттаушыларға бюджеттен 50,6 млрд.теңге ҚҚС сомасы қайтарылған.

Сонымен қатар қайтаруға талап етілген 127,4 млрд.теңгенің қайтаруға расталмаған ҚҚС 75,1 млрд.теңгені құрады, соның ішінде ТБЖ қолдану

нәтижесі бойынша 45,6 млрд.теңге немесе қайтаруға талап етілген ҚҚС соманың 35,8%.

Айта кететін жағдай, аталған мерзімде бюджеттен ҚҚС сомасын қайтарып алған бидай және ұн өнімдерін экспорттаушылардың бюджетке төленген барлық салықтар мен төлемдер 7,2 млрд.теңгені құрады.

Осылайша, ҚҚС сомасын қайтару мақсатында қолданылатын ТБЖ, экспорттаушылардың әр түрлі деңгейлерінде тауар жеткізушілердің, салықтан жалтару белгілерін анықтауға көзделген, бұл дегеніміз адал тауар жеткізушілердің ҚҚС сомасын қайтаруға мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, қолданыстағы салық заңдылығында ҚҚС асып түскен сомасының қалғанын қайтару салық төлеуші осы соманы келесі салық кезеңдері үшін қайтару туралы талапқа қосу арқылы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушілердің салық заңнамасын бұзушылықтарды жою шамасына қарай жүргізілуі қарастырылған.

Сонымен қатар, Ұлттық экономика, Ауылшаруашылығы, Әділет министрліктері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 27 наурыздағы № 279 қаулысымен бекітілген «Қайтаруға ұсынылған қосылған құн салығының асып түскен сомасын растау мақсатында тәуекелдерді басқару жүйесін қолдану қағидаларына» өзгерістер енгізуге берілген ұсыныстарды қарауға дайын. Ал, «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасы ұн өндіретін мекемелерге ТБЖ ережелерін қолданбауын ұсынады.

Қазіргі уақытта жаңа салық кодексінің жобасы ҚР Парламентінің Сенатының қарауында, осыған байланысты нормативтік құқықтық актілердің жобалары жасалынууда, сол сияқты ҚҚС қайтару сұрақтары бойынша да. Осыған байланысты, ұн өндірушілерге ТБЖ қолданбау туралы сұрақтар Қазақстан салықтөлеушілерінің Ассоциациясы және «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының, сол сияқты мүдделі мемлекеттік органдарының қатысуымен бизнес-ортамен талқылауға салынатын болады.

Бюджеттен ҚҚС негізсіз қайтаруды болдырмау мақсатында, ұн өндірушілерге қатысты ТБЖ пайдаланбауды тиімсіз деп санаймыз.

Құрметпен,

Қазақстан Республикасы

Қаржы министрі

Б.Сұлтанов

*Орынд. Сулейменова С.М.
тел 8(7172)717290*

**Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан**

*Напоручение Премьер-Министра
Республики Казахстан Б.Сагинтаева
от 23 октября 2017 года №11-6/2566*

Уважаемые депутаты!

Министерство финансов Республики Казахстан (далее – Министерство) во исполнение поручения Премьер-Министра Республики Казахстан Б.Сагинтаева от 23 октября 2017 года №11-6/2566 к вашему письму от 22 сентября 2017 года №ДЗ-205 по вопросу отмены применения нормы ответственности экспортера муки за финансовые нарушения третьих лиц, выявленные в ходе проверки органов финансового контроля, сообщает следующее.

Действующая система управления рисками (СУР), применяемая в целях подтверждения суммы превышения налога на добавленную стоимость (НДС), предъявленной к возврату, является одним из эффективных инструментов налогового администрирования и способствует устранению различных незаконных схем по возврату НДС.

Наиболее распространенная форма уклонения от уплаты налогов состоит в том, что поставщик выставляет счет-фактуру и после этого исчезает, не декларируя и (или) не уплатив НДС, а налогоплательщик-покупатель при этом использует свое право на налоговый зачет.

За последние 3 года (2015–2017гг.) экспортерам зерновой и мукомольной продукции возврат НДС из бюджета произведен в сумме 50,6 млрд.тенге.

При этом, из предъявленных к возврату 127,4 млрд.тенге сумма неподтвержденного НДС составила 75,1 млрд.тенге, в т.ч. по результатам применения СУР не подтверждено 45,6 млрд.тенге или 35,8% от предъявленной к возврату суммы НДС.

Следует отметить, что общая сумма уплаченных налогов и платежей в бюджет за указанный период экспортерами зерновой и мукомольной продукции, получившими возврат НДС из бюджета, составила всего 7,2 млрд.тенге.

Таким образом, действующая СУР для целей возврата НДС направлена на выявление поставщиков экспортеров на различных уровнях поставки

товара, имеющих признаки уклонения от уплаты налогов, которая позволяет произвести возврат только суммы НДС, приходящейся на добросовестных поставщиков.

Вместе с тем, действующим налоговым законодательством предусмотрен возврат оставшейся суммы НДС по мере устранения поставщиками товаров, работ, услуг выявленных нарушений.

Вместе с тем, Министерства национальной экономики, сельского хозяйства, юстиции Республики Казахстан готовы рассмотреть предложения по внесению изменений в Постановление Правительства Республики Казахстан от 27 марта 2013 года № 279 «Об утверждении Правил применения системы управления рисками в целях подтверждения суммы превышения налога на добавленную стоимость, предъявленной к возврату, и критериев степени риска» (далее – Правила СУР). При этом, Национальная палата предпринимателей «Атамекен» предлагает не применять Правила СУР в отношении мукомольных предприятий.

В настоящее время проект Нового налогового кодекса находится на рассмотрении в Сенате Парламента Республики Казахстан, в связи с чем осуществляется разработка проектов нормативных правовых актов, в т.ч. по вопросам возврата НДС. В связи с этим, вопрос отмены применения СУР к производителям муки будет вынесен на обсуждение с бизнес-сообществом с участием Ассоциации налогоплательщиков Казахстана и Национальной палаты предпринимателей «Атамекен», а также с заинтересованными государственными органами.

Вместе с тем, в целях исключения необоснованных возвратов сумм НДС из бюджета, считаем отмену применения СУР к производителям муки нецелесообразной.

С уважением,

**Министр финансов
Республики Казахстан**

Б. Султанов

*Исп. Сулейменова С.М.
Тел.: 8(7172)717290*